

نومرو : ۱۱۱

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تهله فون نومروسی : ۸۶۵

" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

اشهر

علمی ، ادبی ، اجتماعی هفته لق مجموعه

مدیر مرخص : الرهامی صفا

۱۹ حزیران ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ؛ ۵ غروش ۳۰ غروش

ممالك اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارمه

کنج شاعر لر من ایچون سمع اهمیتله تلقی اولزه جق
اخطارات و اشارات وار ...

جناب شهاب المیه

هامن . — شاعر نجیب جلال ساهره :

باشقه لرینک دوش مساعیسنده یاشادقلری ایچون
تنقیدلری بر معتاد حیوانات طفیلیه دن تاقی ایدرم وسوم .
بو جهته او طریق سقیم وعقیمه صاپانلار کرز کا ولیاقتدن
امین اولدیغ ذاتلردن ایسه پک آجیرم . سن پارلاق بر
استعداد ومتین بر اهلیت کوسترمش ، ادبیاتمیز هر
هر شعبه سنده شایان غبطه بر موقع قازانمش بر آدمسک ؛
هیچ بر طور اقدده فیلزله میه جک قورو میوه لردن
دکاسک ؛ قلمکی ایکنه کبی قوللانونب هفته دن هفته
اوته کیسک بر یکنک یازیسنه بایر مقندن ده مارکی دوساد کبی
ذوق آلامازسک ، امینم . او حالده بوکار انتقادی نیچون
نفسک تکلیف ایتدک . بر دورلوا کلایه میورم .

هیچ اولمازسه بزه درس انتقاد ویرسه ک... اثرلر من
یالکنز دندان استحقار که ساقیز اولمقله قالماسه ...

بزه انتقاد شمیدی به قدر بر نوع استبداد ایدی ؛
هر منتقد مدهش بر صالیانغوز کبی ده لیک ده شیک ایده جک
یپراق آرار و بزلره ممائل زوالی رنجبران قلمه : « بنم
ایستدیکم طرزده و بنم ایستدیکم مقدارده یازده جقسک ؛
والا ... » دیر ، بتون صالیاسنی ، سومو کبی کوسترردی .
« سن بویله اولما ! » دیمکه حاجت یوق ؛ ایسته مش
اولسه کده اولامازسک ، تربیه ک مانع در . فقط مع الاسف
کور میورم که سن بیله حالا کله او یوننده سک . الفاظک
فوقنده افکار وحی افکارک فوقنده صنعت اولدیغی هیمز
او کرندک اما هیچ بریمز هنوز جمله لک قابوغندن زیاده
ایچی ایله اشتغال ایده میورز . نظر انتقاد من محفوظه اوستده
ایلشوب قالیور ..

بن : « تاریخ ادبیاتمیز » دیورم ؛ سن : « ادبیات
تاریخیمیز » دیورسک . ایکسی آرهنده آنجق یاننده کی
آرقاداشک صاغ ویا صول قولنه کیرمک قدر بر فرق وار کن
بری نیچون خاشالانور ، اوته کی نه دن آلقشالانور ؛
بز هانکی پیغمبر لسانه امت اولاجیمزی آکلایه .

ماذک که ... سن دیورسک : « مضاف ، مضاف الیه ک اوست
طرفه کچمه جک بر . موصوف دائما صفتک آلت طرفده
اوطوره جق ایکی . ایشته بعدما تعقیب ایدیه جک قاعد
تشریفات ! » بوکا قارشلی اولیای لساندن ع . سیف الدین
بک دیور : « استانبول اهالیسی نصل قونوشورسه اولیه
یازده جغز ! » حال بو که بنم بیلدیکمه کوره پایتخت سکنه سی :
« تاریخ ادبیاتمیز » دیر ، « ادبیات تاریخیمیز » دیمز . یوقسه
عجبا بن کنار محله رده اوطوردیغ ایچون کبار صنفک
شیوه کفتارینه یابانجیمی قالد ؛

دیگر جهتن بالخاصه سلیمان نظیف ایله بن سوسلو
ترکیلره اهمیت ویردیکمیز ایچون آفوروز ایدیلوروز .
بوده حقسن بر معامله ؛ زیرا هر کس کندی بضاعه موهوبه
ومکسوبه سی نسبتده یازار . کاغد اوسته قویه جق پارلاق
فکری اولمایانلر دنیانک هر رنده پارلاق کله وجهه قویمقله
قناعت ایدرلر . جناب حقک مثلاً تورک لک اک بیوک
شاعری دیدیکمیز محمد امین بکه احسان بیوردیغی شععه
دماغیه دن بنده ، ولو برنسبت مینه ده اولسون ، حصه یاب
اولسه یدم البته الفاظک عنایت رنک و آهنگنه اتجا ایتدیم !
ایشته شاعر نجیم بوهفته لوقده بو قدر .

ج . س .

صحیفه تنقید

— بر سر انجام —

مناسبتیه یعقوب قدری بک

شرقک فسونکار وخولیاریز سماسی آلتنده ،
اوتده بریده تصادف ایدیلن معنیدار انقاضدن ، ماضیده
نسبه معمور ومحشتم برمدنیت یاشادیغی استدلال اولونان
بوشیمدیکی چورات مملکتیمزده ، بوعصرده ، ادبیاتده ،
بوتون قرابین فکریه کبی ، دیگر شعبات علم وفن کبی
یوقسول ، اونلر کبی بیکس وزوالی قالمشدر .
اولا ، ادبیات ، هرته قدر دیگر علم ومعرفت

يکي براسلوبدن خبر آلدیلرمی درحال کفرلرینه باشلارلر .
و ، فقط ، قارشیلرنده کی ، هر شیشه تحمل ایدم جک ،
صنعتی اصلاً تماس ایتمین سسلری ایشیتیمه جک قدزمتین
وعز مکار ایسه ، اوزمان ذلتله یرلرینی ترک ایدر وقاچارلر .
آه اوزمان ، سزک قلبکز ، صنعتگاهک قلبی ،
ویوقاریدن نکران ونکهپانی پری صنعتک آزرده قلبی
بویله عتاب وتحقیردن آزاده قالدیغی زمان ؛ اک مسعود
برتهیج ایله چاربار ... اوزمان ، بیلیرسکزکه سزی سیر
ایدن بر قاچ کشی سزی سوهندر ، صنعتی سوهندر ؛
واونلرک یالکیز دوروشی ، یالکیز باقیشی سزی بختیار
ایدهر .

یعقوب قدری بک ، ساحه مطبوعاته بک محترم بر
رفقته آتیلان شتم وتحقیری اعاده ایدرک آتیلدی .
وسسی اوقدر وقور ومغروردی که اوتنه کیلر ، ذلتله ،
مسکنتله صوصدیلر ، صومورتدیلر وقاچدیلر ..
شیمدی یعقوبی دیکله یین ، اوقویان قاچ کشیدر عجبا ؛
أیمم که بک آز . فقط یعقوب قدری بک ده امین اولسون ،
بختیار اولسون که قارئلرینک کوزلرنده تقدیر ، دوداقلرنده
ستایش والرنده آلقیش واردر .

*
* *

یعقوب قدری بک ، أئنده کی متین عصای بیانی ،
سسنده کی موسیقی شعر وخیالیله افق صنعتده
کوروندیکی زمان ، بوتون صنعتپورلر ، اونک دلفریب
طرزیبانه ، واسع وممتاز خصوصیتنه حیران قالدیلر
واطرافنه طوپلانیدیلر .

حساس روحنک چیلغین تهیجائی دوداقلرینک
تقلصاندن ، خولیالرینک شهر بالا پروازی کوزلرینک
درینلکندن فرق اولونان وآغزنده بزه چوق آهنگدار
ومعنیدار بر شعر ترنم ایدن بو نائر بدیعه کار نره دن
ککش ؛ لساننده کی آهنگ دلفریبی نره دن آلمشدر ؛
وافاده سنده کی اسرار روحیه نره ده آگاه اولمشدر ؛
دیپورلردی .

او ، دماغنک بالا ترین سمای خولیاسندن کان
آهنگدار نشیده لری ، قلبنک آتشین عمان تحسسانندن

ساحلرندن ده واسعه سده ، ینه دار ، مضیق حدود -
لرله چوریشش وبراورته اویونی میداننه بکزه تیلمشدر .
ثانیاً ، بونک سیرجیلری دائراً مادار دونن وآرقیه
دوغری قدمه قدمه یوکسه لن سیدرلره اوطورمشلر ،
آرا صیرا صنعت میداننه حقیقه جق برقهрман بدیع وبیانی
کویا تماشا ایدیورلر ؛ فقط حقیقتده ، ایلک اوک صف
مستتتا اوله رق ، بوراده نه تماشا کرلر واقف اسرار
صنعتدر ، نه ده اونلره عرض شعر وآهنگ ایدنلر
صنعتکار .

بوحنه شعر و صنعتک برمساهرهمی بردوره ، برنسل
دیمکدر ، که بو نزهتگاه روح اولان صحنه ، بردوره ده
برقاچ نادیده سمای ادب ، برقاچ بدیعه کار نظم ونثرکلیر .
فقط بو « برقاچ » اوقدر آزرر واونلرده اوقدر
آز زمان کلیرلر ، کورونورلرکه بونک سبینی چوراق
دیدیکم بو مملکتک سماننده کی بیوست الهام ، قورا -
قلغنده کی ملاله می ، یوقسه اهالی ادبک فقدان خواهشنه ،
فقدان آرزوسنه می عطف واسناد ایتلی بیلیم ...

بن ، یالکیز بوضوک احتماک تحقیقی کوریورم ؛
فی الواقع بزه ادبیات مراقیلرینک ، صنعتپورلرک
اهالیدن هیچ فرق یوقدر واونلریالکیز پارلاق مقدس ،
معظم شیلره ، اوت اونلر یالکیز وجدان قدر پارلاق ،
اخلاق قدر مقدس ، وطن قدر معظم شیلره اهمیت
ویرلر .. بوقدرله قالسه نه ای ، لکن اوילה دکل ،
اونلری علاقه دار ایتمین ، خون غیظ وذلتی غلیان
ایتدیرمه یین شیلره ، حتی لاقیده قالمالزر ، بلکه بریغین
شتم وعتاب یاغدیورلر .

اوت ، بوحیحدر ؛ تماشاگاه ادبک صوک قدمه -
سند ، فقط مع التأسف یوکسکده اوطورانلر ، اورتیه
برهیکل بدیع و بیان چیقیمی ، درحال صالحه لی آغیز -
لرندن تحقیرلرک اک حقیرینی ، کفرلرک اک کافرینی یاغد -
یرلر ومستکره سسلریله اورتیه لی ولوله یه ویرلر ...

بونلرک کوزلری ، قولاقلری ... حواس خسه لری
نک وظائفی اوقدر بستم وبسیط درکه تماشاگاه شعر
وصنعتده یکی بررنک کوردیلر ، یکی بر آهنگ ایشیتیدیلر ،

هر نسل، ایشیغی عینی اوجاقدن آلمش و بونکله نامحدود
شعله‌لر یاقش در وهر شاعرده، اسکی بر ضیایه، کندی
خیله و حساسیتک ایپکندن بر سپریایه رق، بر آباژور طاقه رق
جید وزنده رنگر یار اتمشدر.

باقیگز، سزه اوافق برایکی نمونه :

« اکر کیدر ایسه ک بزم ایللره
سکا نه سوبلهیم طور سحر یلی
بر سلام وار کوندریم یارمه
بوکون خان اصلی کور سحر یلی
یاقین واروب آسمه زلفک تلنه »

[کرم ایله اصلی]

« اولدم کتیر آندن بکا ای باد پیرس
آندن بکا سن کیزلیجه برسس :
اولدم کوتور، ای باد شبانکاه
بندن اوکا بر آه ! . . . »

جناب شهاب الدین

« قولقلری صاغر، صاچلری تارومار ایدن بویوک روزکار!
- اکر نسیملره رابطهک وارسه - صاریشین بلدهلر سکانه بندن
سلام کونده، ده که : ارضک اوزاق ؛ سیسلی بر قطعه سنده ؛
مجهول، منجمد، سیسلی بر بول اوستنده کوته بین، کمره بر
سیاح عصاسز، عباسز، کیسه سز قالدی . »

یعقوب قدری

بونلرک موضوعلرنده آز چوق فرق بولمقله برابر
همانینه عینی اساسدر؛ هبسی ده روزکاره تودیع حسیات،
وروز کاردن استمداد ایدیورلر. فقط اوچی ده برر شه نوشته در.
بونلری، بنی یک محظوظ ایتدیکی و در حال خاطر مه کلدیکی
ایچون انتخاب ایتدم. خطوطی عینی اولمقله برابر نقش
وزینتی چوق فرقلی وینه چوق بدیع ده اویله پارچه لر
بولنور، لکن بوراده تحریرینه لزوم کور میورم. زیرا
بو، یک بسیط بر مسئله در.

×

یعقوب قدری یک، طبیعتی، طبیعتک آفات و ألوانی،
اولدوغی کبی، عیناً، معتنا و تراشیده فورچه ضربله لریله
ترسیم ایتمز. اونک مریض شخصیتی، هر گله سنه بر آهنگ
هیجان، وهر جمله سنه بروست روح، ووست خیال ویرمشددر؛
فورچه سنده قوتلی رنگر وارددر و بونک اهلکار فقط

دو کولن درین اهتراز لریله و روحک مست ایدن وسعت
نامحدود یله ییکی بر صنعتکاری .

فی الواقع یعقوب قدری بکک مزیتی، تجربنده،
تفرنده، یکتالغنده در؛ ده ایلک اثرنده جلی خطرله
اسکیلردن آریلان، مشکل، قطعی بر شخصیت اظهارینه
موفق اولان یعقوب، نه اسلاقنه، نه معاصرینه هیچ
بر خصوصه بکزه ممشدر، بالعکس معاصریتندن بر
چوقلرینه تحکم ایتمشدر بیله .

احتمالدر که بنم بیلمدیکم بر غرب ادینه چوق
بکزه سین . - باقیگز، نه قدر بوش، بوکون نیجه غیر
معلوم و غیر واقع اولدینی ایچین اساسسز بر اسناددن
عبارت اولان بو احتمالی بیله سرد ایده ک قدر موقه
اونک علیهنده مفرط داورانیورم و بو وضعیتله ده حکم
ویریورم که : - بویله اولدوغی حالده بیله یعقوب قدری
بک، ممتازیتندن اصلاً غائب ایتمز .

چونکه اونک اصل مهارتی، بویوکلکی و صنعتی
لساننده، طرز بیاننده در؛ ذاتاً صنعتده اصل بودر .
و مادامکه تورکجه نیک اساتذه سندن هیچ برینه بکزه میور.
و بالعکس اونلرک لسانه زوحنک تحسباتی تودیع ایدرک
چوق بدیع، قلبنک موسیقیسنی تردیف ایلهرک چوق
آهنکدار بر حاله، مستعد اولدینی بر حال مکملیه
اصعاد ایتمشدر. او حالده یعقوب قدری بک، ممتاز،
قصورسز بر شخصیتدر .

کلهلر اونک دماغنک سراینندن کچرکن یکی
بر کسویه بورونیور و دستکاه بدیعه - سنجنده چوق واسع،
معیندار و دلفریب جملهلر اوریور.

×

ذاتاً مالزمه فکریه و حسیه اسکیدر، محدوددر؛
هر عصرک، هر نسلک نسج و ابداع ایتدیکی نفیسه لرک
اساسی، موضوعی آز چوق بردر؛ شوقدر که هر نسل اونی
طرز جدید صنعتی، اعتنای مخصوصی ایله اوره و ألوانی
ذوق شخصیتینه کوره مزج و ترکیب ایدر. اساس صنعتده
بونندن عبارتدر. اسلوب، هر نسلده مؤثرات مختلفه تحت
تأثیرنده ألوان و ازهارای تبدل و تغیر ایدن حس و خیالندن
منسوج بر نفیسه، بر بدیعه در .

متین ضربه لرله سزه بر سیای حسن و خیال چیقاریر ...
پیزا لرینی بویله جه ؛ کال افراط و هیجان ایله چیزدر :

« قره جه احمد افسون مهتاب ایله هر وقت کورولن شیئلردن
بام باشقه اولمشدی . سرویلرله طاشلره مخوف برزندکی کلمشدی .
اونلر ، قورقونج مصالرك چوق بویوک و چوق کوچوك اشخاصی
کبی جانی ، برطاق سیاهه بورونمش دیولرله بودیولرك زیر
باینده بیاص عظیم باشی جوجه لردن برر قافله غریبه تشکیل
ایدرك مجهول برافقه دوغری مهبای حرکت کورونیورلردی .
وبوتون اثرلرنده موزون ، ملول و تسلیتکار بریسته
آلم دیویولور ؛ اسلوبی باشدن آشغی یه قدر ؛ رنگ و بویله
قلبه مقدس ، علوی بر حزن و ملال القا ایدن مجهول
چیچکلر کبی در .

کله لم « بر سر انجام » ... یعقوب قدری بکک ،
بو اسملی کتابی و بو عنوانی حکایه سنک تسویج
ایتدیکی اثرلرك اکثریسی ده برر انجامی ، انجام روحیه
و حیاتی نی حاکیدر . وهیسی ده چوق غریب ، چوق باکر
برر موضوعدر .

یعقوب قدری بکک بر خاصه سی ده غریب تیپلر
بولسی ، اسرارله حشر اولان حالت روحیه لردن بحث
ایلینی در . قهرمانلرینک اکثرینی ، چوق حساس ،
خیالی ، چیلغین ، متوهم ، لاقید ، مشئوم - اوت مشئوم -
ویا خود حیوانی انسانلردر . ویونلرك هپسینک حرکاتنده
یکی وضعیتلر ، هپسینک روحلرنده یکی افقار کشف ایدر
و کوستر . هپسی باشی باشنه بر عالمدر و هپسی مالامال
نفائس در .

بن مادامکه هپسینی مقبول و موافق بولیورم ، هر
حکایه نی آیری آیری تشریح و تحلیله لزوم کورمه دم .
بن اسلوبک کر مکار باده ذوق و حظوظنی نوش ایتدم .
وهواسنده عطرناک بر باد صنعت آسن ، محمول نفائس
طرحلریله مجهول ، اسرار آلود برمسیره کاه روح اولان
حکایه لرینک رنگین یوللرنده آیری آیری دولاشدم .
واوقدر یورولدم ، مست اولدم که سزی ده کز دیررکن ،
اودلفریب طرحلری ازمه ییم دیه قورقیورم ، سزه
کندی باشکزه دولاشیکز ؛ تأمین ایدرم که ، کلک غنجه

نازانی کورونجه ، بلبک هجراتی جس ایده چک قدر
ملال - آشنا ایسه کز ، وه کله لرك نغمه سندن آهنگدار ،
عظمتلی بر موسیقی یار اتیله جغه قانعسه کز ، اواسرار
آمیز یوللردن ، پر وجد و استغراق ، عودت ایده چکسکز .
ملال - آشنا ایسه کز دیدم ، چونکه یعقوب قدری
بکک بوتون اثرلری ، مشبوع حزن و آلمدر ، او حکایه لرنده
قلبک ملول اندیشه لرینی ، چیلغین تحسستاتی ، حیاتک
آلامنی و محیطمزک کور ، عاصی ، جاهل اعتقادات
و حرکاتی تصویر ایشدر .

مریض ، چوق حساس ، چوق خولیایرور شخصیتی
یعقوبی بدین یامیشدر ؛ معافیله بدینلک ، امیدسزک ،
ملال - اندیشلک اولدینی و یعقوب قدری بکک بوتون
یازیلرنده بونک قوقوسی استشمام اولوندوغی کبی ،
بر نقطه نظره کورده بدینلک ، دور بینلک در .. او ،
تشنه سیراب ایکن سر ایدن آلدانماز ، مبدأ ویا متها سنده
بر واحده بولنور دیه چوراق و قوراق یرلرده مسرور
و منبسط دولاشاماز ، محتشم قانادلرینی چارپار ، درین
فریادلرله ، صیحه لرله اوچار ...

یعقوب قدری بکک نظرنده محیطی ، پر نشاط وأمل
پرامید و تسلی عبادت ایدیلن بر معبد دکلدر ؛ او ، معبدک
عظمتی آلتنده ، استغراقدن زیاده ، اوراده ذلیل بر
توکل ایله بکله یلری ، مستغنی نیاز حیوان کبی دولاشد
نلری ، جنت عشق ایله سرسری ، صاعقه سودا ایله
منزول ، قهر و عذاب محیط ایله معذب ، در بدر ، مقتور
اولانلری کورور ، متأذی اولور ، اونلرله اوغراشیر ،
اونلرك خفایای روحنه کیرر .. و برقاچ خطوط ساده ایله
ترسیم ایدر ؛ سز اوراده ملتبه جریحه نر کورورسکز ..
یعقوب قدری بک ، بوکبی غرائب روحیه ، جروح
قلیه ایله حشر اولمشدر ؛ قهرمانلری اکثریا آشغی
طبقه دن ، یا خود « بر خویسزک دفترندن » ده اولدوغی
کبی خارج از جمعیت انسانلردن آلمش ، اونلرك حیاتی
اعتقاداتی کوسترلمش و یا خود چوق حساس ، خولیایرست
انموزج لرك چیلغین تحسستاتی ترنم ایدلمشدر .
ایلك حکایه ، « بر سر انجام » نفیس بر شعردر .

مثلاً ، باقیگیز ، بواسی تعییرلرله یعقوب نه کوزل
افادهلر یاییور :

« او کوندن اعتباراً کوچوک نجدهت صاریق آلتنده
لزو مندن فضله کسب ثقلت وجسامت ایدن بر باش و بول برجبه
ایچنده غیب اولان خرده بنی بر وجودله ساحه علم و فضلالک
بویوک ، نهایتسز یولنه روان اولدی . »

بو حکایه ، اوزون اوزادییه و موشکافانه بر تحلیل
ایله تدقیقه شایان ، چوق بلیغ ، چوق صنعتکارانه بر
حکایه در ، درین وواسع در .

اوراده محیطک سفلیتی ، تربیه نک سقامتی واعتقاداتک ،
عاداتک ایکنج صفحاتی ، سجه نک تفسخی بر لسان
صنعتکارانه ایله تصویر ایدلمشدر . یالکز ، دیدیکم کبی ،
اگر بدینلک بر حکایه نویس ایچون ، بر قصورسه ،
او واردر ؛ یعقوب قدری بکک بدین شخصیتی بوراده
پک عیان بر طرزده تجلی ایتمشدر . بونکله برابر محیطه
عائد تحسساندن صرف نظر ایدیلنجه ، حکایه نک قهرمانی
قاراندق بر محیطده جلوه قدرله چوق غریب بر طرزده ،
ذیل ، کوته بین نظرلرک نهایتسز شتوم و تحقیراتی آراسنده
یتیشمش و فنا بر تربیه کورمش ... الحاح نجدهت افندی ،
تصویر ایدلیکنندن دهاسر مسعود بر سرانجامه مظهر
اوله مازدی . فقط اساساً بونک انتخابی ده بر اثر بدینی در .
سوزمی کسمزدن اول ، یعقوب قدری بکک صنعتیه
عائد بر ایکی موفقیتنی دهاسر قید ایتمک ایسترم ؛ « سوزمی
کسمزدن اول » دیدم ، چونکه مقاله مک بو قدار اوزامسنه
رغمأ ، بر چوق نقصانلری قالدیغنی ، تودیعات حسیه مک
نا تمام اولدیغنی بیلورم .

اصول تحکیه اعتباریه ، بر سر انجامده کی حکایه لر
پک موافق ، پک بدیی در . واصل سزای اعتنا نقطه لر
بولتان و حکایه نک مفصل ، قیناق یرلری دیمک اولان
حرکت محالرنده ، یعقوب قدری بک ، لازم کلن سرعت
وضعتی مهارتله اکال ایلش ، والقای تجسس ، تسکین
تجسس یرلریله نتیجه لری ابداع ایشدر .

خلاصه ، یعقوب قدری بک ، بوچوراق و قوراق مملکتک
تهی یوللرنده نادر تصادف ایدیلن او سیاحلردندر که

واوقدر بلیغ درکه ، اسکی ویک ، تورک ادبیاتک
متشر بوتون حکایه لری آراسنده وقور باشیله یوکسکده
دوریور ورتاج تانان کبی پارلایور . . .

« کوندن کونه قوتسک ، اشتهارینک عودتیه سرمست
اولان قلبی ، آتشین بر پیاله کبی ، جاده یی دولدوران . بلور
قاباقلی ، متحرک برر بویوک مجوه محفظه سنه بکزه یین حرم
آرابه لرینک . اک نادر ، اک کبار قادین سیالری چیچه وهله یین
نچره لری اوکنده کزدیریوردم .

« تولار ، بروچکاکر . ایچکر ایچنده ایدی ، صاچلرینک
کیچه سنده خوطوزینک بولوطلری آلتنده پرلانطه لردن بیلدیزلر
دوغمشدی . »

کبی تراشیده الماسلرله مزین بو حکایه ، افسانه وی
بر صفحه عشق و بر فریاد روح در .

و یعقوب قدری ، بو حکایه سنی پک ظریف بر ایکی
نظریه ، منطق و فلسفه ایله ترین ایدیور . بونلر حد ذاتنده
بر حکایه ایچین تهلکلی بر یول اولمقله برابر یعقوبک
حکایه سنده برر محفظه خیالیه ، برر سوس اولمشلردر :
« سودیکمز و کندیرندن محروم اولدیغمز قادیلرک اولوی ،
دوغروسی ، بزم ایچین بر آرز تسلیدر . بونک ماعی معزز ،
مقدس و پرشعردر

... سزک اوله میه حق قادیلرک اولومنده بر آرز وصال
بولورسکز

« تهلکه سز قیبلر ، بزم ایچین سه وکیلر مزقدر سه وعلیدرلر . »
« بوتون بونلری سزه آکلاتیرکن ، دوغروسی کنه منده ،
حالا قرق سنه اولسکی حالت روحیه یی بولویورم . هر شی
اونوتولوب کچر دییه نلره اینسانیمیکز : بزم شیمدیک روح
دونکی حادثاتک محصله سیدر . »

« بر ترجمه حال » ه کلنجه ؛ او ، غرابله ، ماجرا
ایله ، حتی نخوست و شئامته ملو بر حیاتی نقل ایتمکه
برابر محیطمزک بر چوق عادات واعتقاداتنه ، عاصی ،
کنه کار حرکات و عصیانلرینه معکس اولان بر اثر صنعت در .
وغایت غریب بر طرزده ، بعضاً اسکیلیکی تقلید ایدن
بر اسلوبله یازلمشدر ؛ فقط بو اسلوب او قدر مهارتله
الترام ایدلش و او قدر مهارتله کوزلشدیرلمشدر که شخصی
بر حاله کیرمشدر .

موفق، حتی پایدار، دها نه سویله یه یم، کر مکار اوله بیلسون.
یوقسه او، بکا، باشقاسنک سویله یه جکنی اکلایرسه،
نه بن، نده کندیسی برشی قازانش اولورز.

خلاصه، یعقوب قدری بک «سیاه صاجلی یابانچی
ایله براق کوزلی کنج قیزک سوزلری» کبی برایکی تکلمی
حکایه سی، اوقدر نفیس، بدیی اولقله برابر، نه تورک
ادیاتی ایچون بر قازانچ، نده یعقوب قدری بک ایچون
بر شرف، بر موفقیت صایله ماز. حتی بلکه بر فنا اوچورومه
صاپار دییه قورقوروم؛ بونک ایچون، بن قلبمک بوتون
جوش صمیمیت و محبتیله خطاب ایدیوروم که:

— یعقوب قدری بک، دقتایت، اگر بنم کوردیکم
کبی، یولکک منتها سی بر اوچورومسه، چابوق دون!
یازیقدر سکا، یازیقدر بزه، یازیقدر تورک ادبیاتنه ...!

مصطفی ضلوی

یکلی کتاب

بر سر انجام

کنج نازم یعقوب قدری بک یکلی میخانه بو
ظریف اثر نه آئیده کی بندی نقل ایمیورز:

— ییلدیزلرک بیکسلیکی ... —

چوق صیجاق بر یاز کیجه سیدی. سکون آلود و سیاه بر
کیجه یاریسی ... اویمدن قاچشدم. آچیق هوا ده، سیننه سنده
لطفکار بر رطوبت صافلايان چتراره اوزانارق، یورغون
و پرکسل سمایه باقینیور، ییلدیزلری سیر ایدیوروم.

فضالرك بو شوخ ودلیر. بولامعه دار سکانی، اوکیجه نه
قدر چوقدیلر! قبه نك هیچ بر طرفنده بوش بر قلامش دی.
اونلر غریب بر تماشاویه حاضر لاش، مینی مینی، آفاجان بر
خلق کبی یکدیگرینه صقیشارق، مان تلاصق ایده جک، مان
یکوجود اولاجق قدر اوموز اوموزه کلرک، هر طرفه. هر
طرفه استیلا اغشاردی و چوق محنون، چوق نشئه ناک کورو-
نوبورلردی.

بن، قوزموغرافیا درسنه یکی باشلامش بر مکتبلی کبی،
بری برینه اوقدر یاقین کوروش شو ییلدیزلرک آرده سنده کی
ابعاد و مسافتی دوشوندم. هیچ شبهه نزه، هر ییلدیز بر دیگرندن،
باش دوندیریچی، سنین-خوار، اوزون، مؤید بر اوزاققله

النده عصای آتشین بیانی، کوزلرنده ضیای سحرکار
خولیایی، دوداقلرنده جوهر فسوندار هیجانیه مغرور،
وسنسک آهنگ ملالی، موسیقی اسراریه قبلرک جوف
حساسنده نوشین عکسلر تیره تن بر قهرمان بدیع و بیاندر.

مقاله مه ختام ویرکن؛ صوک زمانلرده کی حالت
روحیه سنه عاڈ بر خطادن، دها دوغریسی بر انحرافدن
دولایی، کنج محرری براز مؤاخذه ایتک ایسته یورم؛
یوجرا ایتک سائقی، صمیمیت اولدوغی ایچین معذور
کوروله جکمی امید ایدیوروم.

یعقوب قدری بک، صوک زمانلرده یونان ادبیاتیه
چوق فضله اشتغال ایتش، حساسیت و خیله سی اونلرک
سحر و فسونیه مشبوع اولمشدر. اوقدرکه، تعیر
جائزسه، حشر و نشر اولمشدر دییه جکم. بکا احوال
روحیه سی بحران و بلکه استحاله یکیریور کبی کلور.

یعقوب قدری بک، اوابدی منبعک کوثر مستی آورندن
اوقدر چوق ایچمش که نهایت اونی یورولش، ترله مش،
باغین قالمش کوریورز. وشمادی کندندن کچمش بر
حالده، چوق حساس و خولیا پرست، غریب بر سیاح
حالنده، اومنیع سکر و فسونک راز موسیقیسی، آهنگ
علوی اسرارینی ترنم ایتدیکنی ایشیدیورز. فقط اوقدر
بویوک بر مهارتله، قدرتکار بر صنعتله ترنم اییدیورکه،
بزه، ینه حیرانی یز ...

مع مافیه بو، بر بحران، بر خسته لق، همراه بر
یکیددر ... ذاتاً «کندندن کچمش بر حالده» دیدم،
چونکه بو، بزم ایچون بر ضیاعدر. بر تورک ناثری،
یونان، اسقاندیناو ... الخ ادبیاتلرندن چوق استفاده،
استفاده و حتی اقتباس فیض والهام ایده بیلیر، فقط
اونلرک کسوه سنه کیره مز، کیره ملیدر، اونلرک قهرمانلرینی
تمثیل ایتمه ملیدر. بو، تبدیل تابعیت کبی برشی .. چوق
فنا ...

فی الواقع صنعتک تابعیتی، صنعتک وطنی اولماز دیورلر؛
لکن هر حالده، بر صنعتکار لساننک آشنالرینه تودیع هیجان
ایدرکن، کندی روحنک راز و آلامنی ترنم ایتلی درکه